



HORST A/D MAAS

Damoclesbeleid Horst aan de Maas, ex artikel 13b Opiumwet

Beleidsregels ter voorkoming en bestrijding van drugsoverlast, -handel, en -productie.

De burgemeester van Horst aan de Maas

Overwegende:

- Dat **artikel 13b, eerste lid onder a, van de Opiumwet** de burgemeester de bevoegdheid geeft om bestuursdwang toe te passen indien in woningen of lokalen dan wel in of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II dan wel aangewezen krachtens artikel 3a, vijfde lid, wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is;
- Dat **artikel 13b, eerste lid onder b, van de Opiumwet** de burgemeester de bevoegdheid geeft om bestuursdwang toe te passen indien in woningen of lokalen dan wel in of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een voorwerp of stof als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onder 3, of artikel 11a Opiumwet voorhanden is;
- Dat het wenselijk is lokale **beleidsregels** vast te stellen voor de invulling van deze bestuursdwangbevoegdheid van de burgemeester.
- Dat toepassing van artikel 13b van de Opiumwet noodzakelijk is gelet op het feit dat in de gemeente Horst aan de Maas **sprake is van een illegale productie/teelt en handel van middelen**, zoals vermeld op lijst I en lijst II behorend bij de Opiumwet, hetgeen overlast en een grote mate van onveiligheid(sgevoelens) bij de burgers, vooral in de directe omgeving, tot gevolg heeft;
- Dat voorkomen moet worden dat de verschillende illegale drugsmarkten zich verplaatsen van stedelijke gebieden naar plattelandsgemeenten met uitgestrekte buitengebieden;
- Dat woningen waarin drugshandel plaatsvindt vaak **niet overeenkomstig de bestemming** worden gebruikt, sprake is van bedrijfsmatigheid en dat het verplaatsingseffect van de desbetreffende handel vanuit inrichtingen naar woningen moet worden voorkomen;
- Dat de **doelen** van dit beleid als volgt luiden:
 - het kenbaar maken aan de burger/ondernemer welke maatregelen hij van de overheid kan verwachten na een overtreding van artikel 13b van de Opiumwet;
 - een einde maken aan de illegale situatie en daarmee de situatie te herstellen naar hoe deze was vóórdat de overtreding plaatsvond;
 - te bewerkstelligen dat door de gekozen maatregel het drugspannend definitief uit het drugscircuit verdwijnt, door de loop uit het drugspannend te halen en de bekendheid als verkooppunt bij handelaren, gebruikers en derden weg te nemen;
 - het beheersen van de negatieve invloed die de handel in en het gebruik van drugs heeft op het openbare leven en het woon- en leefklimaat en het voorkomen van de daaruit volgende overlast, verloedering en verhoogd brandrisico door overbelasting van het energienetwerk en de daarmee gepaard gaande uitkeringsfraude, belastingontduiking en energiediefstal;
 - het beschermen van de rechten van anderen door een voor een ieder zichtbare sluiting;
- Dat daarom ten aanzien van alle overtredingen wordt gekozen voor het **'one strike, you are out'**-principe (geen waarschuwing), hierbij gebruik makend van de bevoegdheid om een lokaal, al dan niet toegankelijk voor publiek, of woning, te sluiten, indien sprake is van een handelshoeveelheid verdovende middelen, dan wel (bij hennepplanten) van beroeps- of bedrijfsmatige hennepsteelt, dan wel voorbereidingshandelingen daartoe, voor de uitleg waarvan aansluiting wordt gezocht bij het daartoe gestelde in de Aanwijzing Opiumwet;
- Dat bij de afweging in concreto in het geval van een geringe overschrijding van de hoeveelheid verdovende middelen die conform de Aanwijzing Opiumwet bedoeld is voor eigen gebruik niet per definitie wordt uitgegaan van een handelshoeveelheid maar dat in de afweging eveneens **andere indicatoren die wijzen op handel** worden meegenomen;

Vervolg Damoclesbeleid Horst aan de Maas, ex artikel 13b Opiumwet

- Dat dit evenzeer geldt ten aanzien van hennepcultuur waarin sprake is van meer dan een kleine hoeveelheid voor eigen gebruik;
- Dat bij wijze van uitzondering in concrete gevallen, waar het middel van sluiting evenredig zou zijn in verhouding tot de met de maatregelen te dienen belangen, **gemotiveerd kan worden afgeweken van de beleidslijn** en de daarin genoemde (zwaarte van de) maatregel.

gelet op artikel 13b, eerste lid van de Opiumwet:

BESLUIT:

vast te stellen als "Damoclesbeleid Horst aan de Maas ex artikel 13b Opiumwet":

Artikel 1 Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

1. **harddrugs**: alle middelen die vermeld staan op lijst I bij de Opiumwet;
2. **softdrugs**: alle middelen die vermeld staan op lijst II behorend bij de Opiumwet;
3. **woning**: een woning is een pand dat in hoofdzaak dient tot woning dan wel dienstbaar is aan het wonen. Hieronder valt zowel een koopwoning als een huurwoning. Het is de plaats waar een persoon zijn privaat huishoudelijk leven leidt. Dit wordt niet zonder meer bepaald door uiterlijke kenmerken zoals de bouw en aanwezigheid van bed en ander huisraad, maar ook door daadwerkelijk daaraan gegeven bestemming. De woning behoeft niet in een woonhuis te zijn gelegen. Onder omstandigheden kan ook een hotelkamer of ander recreatieverblijf (zoals een bungalow in een vakantiepark) als woning gelden. Een tijdelijke afwezigheid van de bewoner leidt er niet toe dat de ruimte het karakter van woning verliest. Een persoon die incidenteel overnacht in een woning en niet op dat adres in GBA staat ingeschreven, wordt niet aangemerkt als bewoner. Een voor bewoning bestemde ruimte die niet gebruikt wordt als woning kan aangemerkt worden als lokaal;
4. **lokalen en daarbij behorende erven**: alle al dan niet voor publiek opengestelde lokalen en daarbij behorende erven, zoals een winkel, café, een hotel, cafetaria, discotheek, sportkantine, keet, clubgebouw, loods of bedrijfsruimte;
5. **vergunning**: een vergunning voor de exploitatie van een horecabedrijf als bedoeld in de Algemeen Plaatselijke Verordening (hierna: APV) Horst aan de Maas, voor zover in deze beleidsregels niet anders is aangegeven;
6. **sluiting**: een sluiting met toepassing van artikel 13b, eerste lid van de Opiumwet.
7. **voorbereidingshandeling**: in een woning of lokaal of op een erf, voorwerpen en/of stoffen voorhanden hebben die geschikt zijn voor grootschalig of bedrijfsmatig bereiden of vervaardigen van softdrugs, of het bereiden of vervaardigen van harddrugs.

Artikel 2 Algemeen

1. Deze beleidsregels zien op **woningen en alle al dan niet voor publiek opengestelde lokalen** en de daarbij behorende erven.
2. De bevoegdheid tot toepassing bestuursdwang wordt aanwezig geacht indien sprake is van **het 'verkoop, afleveren, verstrekken dan wel daartoe aanwezig hebben'** van verdovende middelen dan wel indien er sprake is van een **voorbereidingshandeling**. Als sprake is van het 'verkoop, afleveren, verstrekken dan wel daartoe aanwezig hebben' van verdovende middelen dan dient er tevens sprake te zijn van een handelshoeveelheid, dan wel (bij hennepplanten) van **beroeps- of bedrijfsmatige hennepcultuur**, voor de uitleg waarvan aansluiting wordt gezocht bij het daartoe gestelde in de Aanwijzing Opiumwet. Concreet betekent dit dat sprake is van een overtreding in de zin van dit beleid bij een hoeveelheid:
 - harddrugs: meer dan 0,5 gram;
 - softdrugs: meer dan 5 gram;
 - hennepplanten: meer dan 5 planten.
3. Conform de hierna volgende beleidsregels wordt overgegaan tot een sluiting van de woning/het lokaal indien sprake is van **handel in verdovende middelen**. Van handel wordt in ieder geval uitgegaan indien sprake is van een meer dan **geringe overschrijding van de gebruikshoeveelheid verdovende middelen**. In de Aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie wordt onder een gebruikershoeveelheid verstaan: een hoeveelheid/dosis die doorgaans wordt aangeboden als gebruikershoeveelheid. Hierbij kan worden gedacht aan bv. één bolletje, één ampul, één wikkel, één pil/tablet (in elk geval een aangetroffen hoeveelheid van maximaal 0,5 gram); een consumptie-eenheid van 5 ml GHB. Grotere hoeveelheden worden aangemerkt als een handelsvoorraad.

Vervolg Damoclesbeleid Horst aan de Maas, ex artikel 13b Opiumwet

4. Bij toepassing van deze bevoegdheid wordt gekozen voor het toepassen van **bestuursdwang** en niet voor het in de plaats daarvan opleggen van een last onder dwangsom. Dit omdat bestuursdwang een directer middel is dat - in tegenstelling tot de dwangsom - op termijn tot feitelijke beëindiging van de overtreding zal leiden. Daarentegen mag van een dwangsom in de meeste gevallen weinig effect worden verwacht, gelet op het feit dat het financiële gewin in het verdovende middelen circuit dusdanig groot is dat met een dwangsom naar verwachting niet zal worden bereikt dat een overtreding ophoudt of niet meer wordt herhaald.
5. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt vervolgens gekozen voor het opleggen van een **last tot sluiting van de woning c.q. het lokaal**. Deze maatregel houdt in dat de woning / het lokaal voor publiek ontoegankelijk wordt gemaakt (door afsluiten, eventueel sloten vervangen, voorzien van sluitingsaffiche). Dit betekent dat niemand meer in de woning / het lokaal aanwezig mag zijn en / of wordt toegelaten en dat eventuele bewoners al dan niet tijdelijk moeten verhuizen. Ook de eigenaar kan gedurende de sluiting niet over zijn eigendom beschikken. De kosten van toepassing van bestuursdwang worden op basis van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) op de overtreder(s) verhaald.
6. Een **sluitingsmaatregel** wordt als de meest effectieve maatregel beschouwd om de met de Opiumwet strijdige situatie te doen eindigen en herhaling ervan te voorkomen. Bij wijze van uitzondering kan in concrete gevallen, waar het middel van sluiting niet adequaat of niet evenredig is, bekeken worden welke andere bestuursrechtelijke maatregel dient te worden toegepast.
7. Gelet op de vrees voor herhaling van de overtreding, wordt het niet opportuun geacht om - bij softdrugs in woningen van een hoeveelheid van meer dan voor eigen gebruik — te volstaan met een waarschuwing. Bij **een eerste overtreding** wordt dan ook **direct een last onder bestuursdwang** opgelegd. Hetzelfde geldt ten aanzien van hennepcultuur, waarin sprake is van meer dan een kleine hoeveelheid voor eigen gebruik.
8. Gelet op het doel van artikel 13b van de Opiumwet, namelijk preventie en beheersing van de uit het drugsgebruik voortvloeiende risico's voor de volksgezondheid en het voorkomen van nadelige effecten van de handel in en het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden, worden bij het **vaststellen van de sluitingsduur de volgende aspecten in overweging genomen**:
 - de noodzaak om de bekendheid van het lokaal c.q. de woning als drugsadres teniet te doen;
 - het doen wederkeren van de rust in de directe (woon)omgeving;
 - het voorkomen van herhaling van de verstoring van de openbare orde; en
 - het voorkomen van een verdere aantasting van het woon- en leefklimaat.
9. De bestuursdwangbevoegdheid van de burgemeester is een discretionaire bevoegdheid. Afhankelijk van de omstandigheden kan gekozen worden voor toepassing van **spoedeisende bestuursdwang** in de zin van artikel 5:31 lid 1 en 2 van de Awb.
10. Specifiek ten aanzien van **hennepcultuur** kan worden gesteld dat deze cultuur een negatieve invloed heeft op het openbare leven en het woon- en leefklimaat en zorgt voor overlast, verloedering en verhoogd brandrisico door overbelasting van het energienetwerk en veelal gepaard gaat met uitkeringsfraude, belastingontduiking en energiediefstal.
11. Specifiek ten aanzien van de sluiting van woningen wordt naast hetgeen hiervoor reeds is gesteld, in het kader van de verzwaarde motiveringsplicht ten gevolge van artikel 8 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, nog een aantal zwaarwegende argumenten genoemd om ook voor woningen het "one strike, you are out"-principe toe te passen:
 - de desbetreffende woningen worden vaak niet overeenkomstig de bestemming gebruikt;
 - er is sprake van bedrijfsmatigheid;
 - voorkoming van het verplaatsingseffect. Bij een niet gelijke toepassing van de sluitingsystematiek, zal een nog sterkere verplaatsing naar woningen gaan plaatsvinden, met alle negatieve gevolgen van dien, zoals verloedering van de woonomgeving en aantasting van de veiligheid op steeds meer plaatsen in de gemeente. Onder het verplaatsingseffect wordt ook regionale verplaatsing verstaan (tussen verschillende gemeentes).
12. Als **begunstigingsstermijn** wordt een **periode van 72 uur** aangehouden waarbinnen betrokkene zelf in de gelegenheid is om gehoor te geven aan de opgelegde last. Bij lokalen geldt dat binnen de eerste drie uur van deze 72 uur de klanten uit de inrichting dienen te worden verwijderd.
13. De duur van de sluiting is afhankelijk van de overtreding en van de vraag of in of bij de woning/het lokaal reeds eerder een overtreding van de Opiumwet is geconstateerd en varieert van een **sluiting voor de duur van drie maanden** tot een sluiting voor de duur van zesendertig maanden.

Vervolg Damoclesbeleid Horst aan de Maas, ex artikel 13b Opiumwet

14. Specifiek ten aanzien van huurwoningen kan worden gesteld dat een **wijziging in de huursituatie** in beginsel als **niet ter zake doende** wordt beschouwd. De ratio hierachter is dat een verhuurder niet met het plaatsen van een andere huurder onder de toepassing van bestuursdwang kan uitkomen. Het is immers op dat moment nog steeds noodzakelijk om de bekendheid van een dergelijk huurlokaal/huurwoning als drugsadres in het criminele circuit weg te nemen. Het enkel plaatsen van een nieuwe huurder garandeert in beginsel niet dat herhaling van een met de wet strijdige situatie voorkomen wordt.
15. In geval van **samenloop van een privaatrechtelijk traject** door verhuurder, waarbij er sprake is van een geslaagde ontbinding van de huurovereenkomst, en een bestuursrechtelijk traject op basis van artikel 13b Opiumwet waarbij de huurwoning voor een bepaalde duur gesloten wordt, kan overwogen worden om bij het bereiken van de doelstelling van artikel 13b Opiumwet, de sluiting voortijdig op te heffen.
16. Indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven kan, met toepassing van artikel 4:84 van de Awb, worden afgeweken van de in deze beleidsregel geformuleerde regels.

Artikel 3 Lokalen

1. Indien sprake is van het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig zijn van verdovende middelen, dan wel voorbereidingshandelingen daartoe, wordt bij **softdrugs** het lokaal gesloten voor de duur van **zes maanden** en bij **harddrugs** wordt het lokaal gesloten voor de duur van **twalf maanden**.
2. Indien daarna **binnen drie jaar opnieuw** een overtreding wordt geconstateerd ten aanzien van verdovende middelen, wordt bij softdrugs het lokaal gesloten voor de duur van twaalf maanden en bij harddrugs wordt het lokaal gesloten voor de duur van vierentwintig maanden.
3. Indien daarna een **derde en volgende overtreding** wordt geconstateerd ten aanzien van verdovende middelen wordt bij softdrugs het lokaal gesloten voor de duur van vierentwintig maanden en bij harddrugs wordt het lokaal gesloten voor de duur van zesendertig maanden.

Artikel 4 Woningen

1. Indien sprake is van het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig zijn van verdovende middelen, dan wel voorbereidingshandelingen daartoe, wordt bij **softdrugs** de woning gesloten voor de duur van **drie maanden** en bij **harddrugs** wordt de woning gesloten voor de duur van **zes maanden**.
2. Indien daarna **binnen drie jaar opnieuw** een overtreding wordt geconstateerd ten aanzien van verdovende middelen, wordt bij softdrugs de woning gesloten voor de duur van zes maanden en bij harddrugs wordt de woning gesloten voor de duur van twaalf maanden.
3. Indien daarna een **derde en volgende overtreding** wordt geconstateerd ten aanzien van verdovende middelen wordt bij softdrugs de woning gesloten voor de duur van twaalf maanden en bij harddrugs wordt de woning gesloten voor de duur van vierentwintig maanden.

Matrix behorend bij artikel 3 en 4

Overtreding	Lokalen		Woningen	
	Softdrugs	Harddrugs	Softdrugs	Harddrugs
1 ^e	6 maanden	12 maanden	3 maanden	6 maanden
2 ^e	12 maanden	24 maanden	6 maanden	12 maanden
3 ^e + volgende	24 maanden	36 maanden	12 maanden	24 maanden

Vervolg Damoclesbeleid Horst aan de Maas, ex artikel 13b Opiumwet

Artikel 5 Citeertitel

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als "Damoclesbeleid Horst aan de Maas ex artikel 13b Opiumwet".


Artikel 6 Inwerkingtreding en geldigheid

1. Deze beleidsregels treden de dag na de bekendmaking in werking.
2. Deze beleidsregels treden in plaats van de op 25 oktober 2019 vastgestelde beleidsregel.
3. Dit besluit wordt bekend gemaakt via het elektronisch gemeenteblad.

Horst aan de Maas, 15-05-2020

De burgemeester van Horst aan de Maas

R.Fr. Palmes



Vervolg Damoclesbeleid Horst aan de Maas, ex artikel 13b Opiumwet

Toelichting

Op grond van artikel 13b van de Opiumwet is de burgemeester bevoegd om bestuursdwang toe te passen indien in woningen of lokalen dan wel in, op of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd, verstrekt of daartoe aanwezig is. Er is sinds 1 januari 2019 een verruiming van deze bevoegdheid in werking getreden door de toevoeging van artikel 13b, eerste lid, onder b, van de Opiumwet. Het gevolg hiervan is dat de bevoegdheid ook ingezet kan worden wanneer er sprake is van **voorbereidingshandeling** in een woning of lokaal. Er wordt gesproken van **voorbereidingshandeling(en)** als er voorwerpen of stoffen als bedoeld in artikel 10 a lid 1 onder 3 of artikel 11a Opiumwet voorhanden zijn, die bestemd zijn voor de voorbereiding van drugs(handel). Deze artikelen vereisen dat degene die het voorwerp of de stof in de woning of het lokaal of op het erf voorhanden heeft, weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat het voorwerp of de stof bestemd is voor onder meer het bereiden, bewerken of vervaardigen van harddrugs, respectievelijk voor grootschalige of bedrijfsmatige illegale hennepcultuur. Gedacht kan worden aan, niet limitatief, apparatuur (cocaïnewaterij), chemicaliën (apaan, zoutzuur) of versnijdingsmiddelen (*Kamerstukken II 2006/07, 34763, 3, (Mvt)*).

Sinds 1 januari 2019 is het daarnaast mogelijk dat de bevoegdheid van artikel 13b, eerste lid, onder a, van de Opiumwet ook ingezet kan worden bij middelen die, vooruitlopend op plaatsing op lijst I of II, zijn aangewezen bij ministeriële regeling. Deze mogelijkheid staat beschreven in artikel 3a, vijfde lid, van de Opiumwet.

Het is aan de burgemeester om te beoordelen of het, gezien de door de politie geconstateerde feitelijke omstandigheden, voldoende aannemelijk is dat sprake is van een verboden voorbereidingshandeling. Ook moet de burgemeester kunnen uitleggen dat de sluiting van de woning niet verder gaat dan nodig is om de overtrekking te beëindigen en herhaling daarvan te voorkomen. De toepassing van deze bevoegdheid vergt een goede afweging van alle bij de maatregel betrokken belangen. De situatie zal van dien aard moeten zijn dat redelijkerwijs moet worden aangenomen dat het om strafbare voorbereidingshandelingen gaat. De burgemeester zal zich daarbij baseren op de feitelijke omstandigheden zoals door de politie vastgesteld en per casus afgewogen of overgegaan wordt tot tijdelijke sluiting van het pand.

De Opiumwet richt zich primair op de preventie en beheersing van de uit drugsgebruik voortvloeiende risico's voor de gezondheid en de effecten op de leefomgeving. Voor handhaving van de Opiumwet is de gecoördineerde inzet van het openbaar bestuur, het openbaar ministerie en de politie vereist. Uitgangspunt is dat de burgemeester handhavend optreedt als er zich een overtreding als genoemd in artikel 13b Opiumwet voordoet. Dit beleid geeft aan hoe er opgetreden wordt.

Voor de bestuurlijke handhaving verstrekt de politie de benodigde informatie aan de burgemeester. De informatie heeft betrekking op de geconstateerde feiten en het optreden en de bevindingen van de politie die voortvloeien uit het strafrechtelijke onderzoek.

Indien een woning wordt gesloten op grond van artikel 13b Opiumwet, waarbij niet alleen de overtreder de woning zal moeten verlaten, dan kan de gemeente overwegen om voor de niet-overtreders te bemiddelen bij het vinden van vervangende woonruimte.

Met het oog op artikel 8 EVRM (inbreuk op de persoonlijke levenssfeer) wordt er in het beleid rekening mee gehouden dat een woning niet voor onbepaalde tijd wordt gesloten.

Bij de procedure tot sluiting van een woning of lokaal op grond van artikel 13b Opiumwet worden de bepalingen van de Awb in acht genomen. Alvorens over te gaan tot het daadwerkelijk sluiten van een woning of lokaal zal aan belanghebbenden de gelegenheid worden geboden een zienswijze in te dienen op het voorgenomen besluit.

De financiële gevolgen van toepassing van de sluitingstermijnen zijn bijzonder zwaar voor eigenaren en exploitanten. Echter, naast het feit dat eigenaren/exploitanten indirect respectievelijk direct financieel voordeel hebben behaald uit de exploitatie van een illegaal verkoop- of productiepunt wordt de zwaarte van de maatregel gerechtvaardigd door:

- De brede bekendheid van het (nationale en lokale) beleid ten aanzien van verdovende middelen; softdrugs mogen alleen worden verkocht in gedoogde coffeeshops en handel in harddrugs is altijd verboden, productie van soft- en harddrugs is verboden.
- De aard van de overtreding; namelijk een drugsgerelateerde criminele handeling met een bedrijfsmatig karakter, strafbaar gesteld bij wet;
- Het geschonden algemeen belang, namelijk verstoring van de openbare orde, verloedering van het straatbeeld, aantasting van woon- en leefklimaat, onveiligheidsgevoelens in de straat/wijk, aantasting van de geloofwaardigheid van de overheid, geen controle op de verkoop met alle gevolgen en gevaren voor de volksgezondheid, vergaren van illegale inkomsten en belastingontduiking, aanzuigende werking op het ontstaan van soortgelijke illegale handel, toename straathandel, vermindering waarde onroerend goed;
- De beoogde werking van de maatregel: het terugdringen van de door de criminele handelingen veroorzaakte negatieve effecten en het herstel van het woon- en leefklimaat.